

Nový rok, nové ciele: Priority EEA v roku 2014

Nástup nového roku 2014 znamená pre EEA začiatok nového päťročného pracovného programu a nový rad priorit environmentálnej politiky.

Koncom roku 2013 schválila EÚ svoj siedmy akčný program pre životné prostredie (7th EAP), ktorý stanovuje priority v oblasti environmentálnej politiky v rámci EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020. S názvom „Dobrý život v rámci možnosti našej planéty“ sa kladie osobitný dôraz na zabezpečenie zdravého životného prostredia a ekonomiky efektívne využívajúcej zdroje pre ľudský blahobyt.

Ostať v rámci limitov prírodných zdrojov planéty bude vyžadovať nový prístup k spôsobu, akým využívame zdroje v EÚ. V roku 2014 bude prioritný environmentálny cieľ zameraný na využívanie zdrojov, vrátane efektívnejšieho využitia zdrojov – napríklad zlepšením recyklácie a nakladania s odpadmi. Táto téma nahrádza tému z roku 2013, ktorá znela „Rok ovzdušia“.

Súčasnou hlavnou témou bude niekoľko pojmov, ktoré budú smerovať prácu EEA v priebehu celého roku 2014. Jedným z nich je „cirkulárna ekonomika“, ktorá vidí odpady ako dôležitý zdroj, ktorý sa vracia späť do ľudskej ekonomiky. Ďalším je „zelená ekonomika“, interpretovaná ako ekonomický systém, ktorý zároveň využíva zdroje efektívnejšie, zvyšuje ľudský blahobyt a udržiava prirodzené systémy. Práca sa zameria na to, čo tieto pojmy znamenajú pre Európu v praxi, vrátane dlhodobých prechodov potrebných na to, aby sme si ich uvedomili.

V roku 2014 vstúpil do platnosti nový Viacročný pracovný program *Multi Annual Work Programme* pre roky 2014 – 2018 (MAWP 2014 – 2018). EEA bude pracovať na zlepšení vedomostí v oblastiach súvisiacich s politikami EÚ v oblasti životného prostredia a klímy, za účelom monitorovania pokroku pri dosahovaní cieľov Európskej agendy 2020, ako aj podporovať európske ambície zamerané na prechod na nízkouhlíkovú spoločnosť, spoločnosť efektívne využívajúcu zdroje a ekosystémovo odolnú spoločnosť do roku 2050. EEA chce tieto ciele dosiahnuť spoluprácou so svojimi sieťami a inými partnermi.

Hlavnou úlohou v roku 2014 je príprava Správy SOER 2015 – Životné prostredie Európy – Stav a Perspektíva, ktorá bude publikovaná začiatkom roku 2015.

Správa pozostáva z 5 častí:

- Časť A – Globálne megatrendy
- Časť B – Tematicky zamerané európske hodnotenia
- Časť C – Informácia o stave životného prostredia v jednotlivých krajinách a prierezové porovnania krajín vo vybraných témach
- Syntéza – Sumárne hodnotenie kľúčových zmien, prierezových tém, odozvy na implementáciu politik, sumárne závery
- SOER 2015 online

Jednotlivé členské a spolupracujúce krajiny mali do 30. 4. 2014 možnosť zapojiť sa do hodnotenia a pripomienkovania 25 tematických oblastí v Časti B a 9 oblastí prierezového hodnotenia krajín v Časti C.

Do pripomienkového konania boli pozvané všetky NRC a jednotlivé sekcie MŽP SR a s konkrétnymi pripomienkami sa doň zapojili NRC Freshwater – vodné NRC (zastúpené SAŽP, SHMÚ v spolupráci so Sekciou vôd MŽP SR), NRC SCP – Udržateľná spotreba a výroba vrátane využívania zdrojov (zastúpené SAŽP), NRC Energy – Energetika (zastúpené SAŽP), NRC SOE – Stav životného prostredia (zastúpené SAŽP), Sekcia ochrany a tvorby krajiny MŽP SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov MŽP SR a Ústav turizmu s. r. o.

Všetky doručené pripomienky boli k uvedenému termínu sumarizované za Slovenskú republiku prostredníctvom kancelárie Národného ohniskového bodu (NFP) pre EEA a následne elektronicky vystavené ako konsolidované komentáre na jednotlivé linky k predmetným oblastiam Časti B a C správy SOER 2015. Do 30. 5. 2014 sa členské a spolupracujúce krajiny zapojili aj do pripomienkovania „Country-country review“ v rámci Časti C, teda informácií na úrovni jednotlivých krajín. Išlo o informácie o národných správach o stave životného prostredia – právnych východiskách pre tvorbu správ, ich štruktúre, periodicite, cieľových skupinách, formy vydávania, stručnom prehľade stavu životného prostredia v krajine, kľúčových zisteniach, existencii politickej odozvy na kľúčové zistenia (existencia stratégií, plánov programov, prijatých ďalších opatrení a podobne). Slovenská republika hodnotila Rakúsko, Českú republiku a Poľsko, naopak Slovenskú republiku hodnotilo Maďarsko a Poľsko.

Zdroj EEA, NFP SK

Všeobecný akčný program EÚ v oblasti životného prostredia na obdobie do 31. decembra 2020:

7. ENVIRONMENTÁLNY AKČNÝ PROGRAM DO ROKU 2020 – „DOBÝ ŽIVOT V RÁMCI MOŽNOSTÍ NAŠEJ PLANÉTY“

Od polovice 70tych rokov bola environmentálna politika EÚ vedená akčnými programami. Tie definovali prioritné ciele, ktoré by mali byť dosiahnuté v priebehu niekoľkých rokov. Aktuálny 7. environmentálny akčný program (7. EAP) bol prijatý Európskym parlamentom a Radou Európskej únie v novembri 2013 a vzťahuje sa na obdobie až do roku 2020.

Prostredníctvom 7. EAP si dala EÚ za cieľ zvyšovať svoje úsilie o ochranu nášho prírodného kapitálu, stimulovať efektívne využívajúce zdroje, rast nízkouhlíkového hospodárstva a inovácií, a ochranu ľudského zdravia a duševnej pohody s ohľadom na rešpektovanie prírodných zdrojov našej Zeme.

Tento program sa riadi dlhodobou víziou:

V roku 2050 budeme žiť dobre, v rámci ekologických možností našej planéty. Naša prosperita a zdravé životné prostredie vychádzajú z inovatívnej, cirkulárnej ekonomiky, kde sa ničím neplytvá a kde sa prírodné

Milí čitatelia,

Slovenská agentúra životného prostredia pre Vás pripravila I. číslo pravidelného Spravodajcu v roku 2014 o činnosti Európskej environmentálnej agentúry, ktorú na národnej úrovni koordinuje. Veríme, že informácie budú pre Vás prínosné a nájdete si v poskytnutých informáciách alebo súvisiacich linkách svoju oblasť záujmu.

V tomto vydaní sa môžete dozvedieť o zmenách EEA, novej stratégii EEA, 7. Environmentálnom akčnom programe, novej štruktúre NRC v dôsledku prijatia uvedeníh strategických dokumentov a vybraných súvisiacich aktivitách.

Z množstva publikovaných odborných správ sme vybrali Správu o stave vôd na kúpanie, vzhľadom na to, že sa blíži dovolenková sezóna a teploty stúpajú. Ďalej je to správa o tichých oblastiach v Európe a trendy v populácii európskych netopierov.

Zamerali sme sa na náhľad do problematiky zelenej infraštruktúry, čiastkového monitorovacieho systému Pôda, využívania územia a toku dát na národnej a medzinárodnej úrovni.

Príjemné čítanie.

Koncom minulého roku a začiatkom tohto roku boli jednotlivé členské a spolupracujúce krajiny EEA vyzvané na predloženie vhodných kandidátov do Európskych tematických centier, ktoré budú svoju činnosť vykonávať začiatkom druhej polovice roka 2014 do decembra 2018, a to konkrétne:

1. European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy
2. European Topic Centre on Urban, Land Use and Soil

Používajte LED lampy!

So životnosťou takmer 100 000 hodín bude táto lampa slúžiť desiatky rokov bez toho, aby vznikol nejaký odpad alebo znečistenie!

Vedeli ste, že recykláciou odpadu môžete znížiť znečistenie ovzdušia?

Ak budete recyklovať sklo, papier, batérie, motorový olej a hliníkové plechovky, tieto materiály môžu byť opäť využité a tým znížiť objem spaľovaného odpadu až o 70 percent.

Zavlažujte, nekropťe!

Pri poľovaní dvakrát týždenne riadne polejte korene rastlín namiesto toho, aby ste ich každý deň pokropili trochou vody. Pri tomto spôsobe poľovania sa ovela viac vody vstrebe ako vyparí.

Pohybujte sa: jazdite na bicykli, choďte pešo, využívajte hromadnú dopravu!

Budete zdravší a znížite záťaž na životné prostredie. Zapamätajte si, že každý liter paliva spáleného v motore automobilu uvoľní do ovzdušia viac ako 2,5 kg CO².

Zachytávajte dažďovú vodu!

Využite ju na poľovanie záhrady namiesto toho, aby ste používali vzácnu pitnú vodu z vodovodu. Nezabudnite si pred poľovaním záhrady pozrieť predpoveď počasia, možno bude pršať.

Pesticídy obsahujú nebezpečné a škodlivé toxické chemikálie, ktoré poškodzujú ľudské zdravie.

Zvyšky záhradných pesticídov a insekticídov sa môžu držať v dome. Spýtajte sa na miestnom úrade, ako ich môžete bezpečne a správne zlikvidovať.

Zničte burinu vriacou vodou alebo ju spaľte!

Burina, na ktorú vylejete vriacu vodu, do niekoľkých hodín zhnedne a zahynie. Nevznikajú pritom žiadne toxické zvyšky a záhrada je okamžite bezpečná na hranie.

Mulčujte rastliny – vonku aj vo vnútri.

Zbavíte sa buriny, ochránite rastliny, keďže pôda sa udrží vlhká, zníži sa odparovanie a zhuŕňovanie pôdy. Buďte kreatívny a použite materiály ako kamienky, kúsky kôry, štrk, škrupiny z kakaových bôbov, dekoratívne borovicové šišky, guľôčky, kúsky rozbitého porcelánu, pokosenú trávu alebo listový humus. Dajte si pozor, aby ste ich nedali príliš blízko ku stonkám rastlín, aby sa nezačali v zime rozkladať.

Ak máte záhradu, vytvorte v nej jazierko, je to skvelý spôsob ako podporiť biodiverzitu.

Žaby, vodné chrobáky, vodné slimáky a niekedy aj vážky a šídla budú jazierko využívať. Ale zapamätajte si, nedávajte tam karasa zlatého, ktorý požíra žubrienky.

Chcete si kúpiť nové auto?

Čo keby ste si kúpili niektoré z vozidiel novej generácie? Hybridné autá spotrebujú o 20 až 30 percent menej paliva a vytvorí ovela menej CO² ako klasické vozidlá. Môžete súčasne menej znečisťovať prostredie a ušetriť viac peňazí.

zdroje využívajú udržateľným spôsobom, a biodiverzita má hodnotu, je chránená a obnovovaná spôsobmi zvyšujúcimi odolnosť našej spoločnosti. Rast nízkouhlíkového hospodárstva, ktoré bolo dlhodobo odčlenené od využívania zdrojov, určuje tempo pre bezpečnú a udržateľnú globálnu spoločnosť.

7. EAP obsahuje 9 prioritných cieľov, z toho

⇒ tri hlavné ciele:

1. chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál Únie,
2. prejsť v Únii na nízkouhlíkové ekologické a konkurencieschopné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje,
3. chrániť občanov Únie pred environmentálnymi vplyvmi a rizikami ohrozujúcimi ich zdravie a blahobyt,

⇒ štyri tzv. pomocné ciele

4. maximalizovať prínosy právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia zlepšením vykonávania,
5. zdokonaľiť vedomostnú a faktickú základňu pre politiku Únie v oblasti životného prostredia,
6. zabezpečiť investície do politiky v oblasti životného prostredia a klímy a riešiť environmentálne externality,
7. zlepšiť začlenenie problematiky životného prostredia a súdržnosť politík,

⇒ dva dodatočné horizontálne ciele:

8. posilniť udržateľnosť miest v Únii,
9. zvýšiť účinnosť Únie pri riešení medzinárodných environmentálnych a klimatických problémov

Viac informácií o 7. EAP môžete nájsť na <http://ec.europa.eu/environment/newprg/>

Zdroj EK

Odsúhlasená nová NRC štruktúra

Členovia Riadiacej rady EEA boli požiadaní, aby odsúhlasili navrhovaný proces revízie štruktúry Eionet a odsúhlasili novú revidovanú štruktúru NRC tak, ako bola navrhnutá členmi NFP na poslednom marcovom NFP/Eionet mítingu v Kodani.

Proces revízie Eionet-u, teda revízie štruktúry NRC a popis profilov jednotlivých NRC sa začal v októbri 2013 s cieľom zosúladiť a posilniť existujúcu štruktúru Eionet s ohľadom na priority stanovené vo Viacročnom pracovnom programe na roky 2014 – 2018 (MAWP 2014 – 2018). Pre tento účel bola založená Pracovná skupina NFP/Eionet skladajúca sa z tímu niekoľkých členov NFP a príslušných zamestnancov EEA. Zámerom bolo, aby revidovaná štruktúra bola optimálne napojená na priority tak, ako sú definované v MAWP a aby naďalej poskytovala flexibilitu prispôbiť sa rôznym národným nastaveniam.

Popis profilov NRC poskytuje sumár informácií, prečo sú jednotlivé NRC nutné v rámci Eionet-u ako aj súhrn odborných znalostí a očakávaných úloh každého NRC. Kým technicky sú NRC inštitúcie a nie človek, tieto inštitúcie sú zvyčajne reprezentované (menším) počtom expertov vybraných krajinou práve na základe popisu profilov.

Odsúhlasená nová NRC štruktúra:

Strategická oblasť	Názov NRC
SA 1.1	Air quality
SA 1.1	Environment and transport
SA 1.1	Noise
SA 1.2	Industrial pollution
SA 1.3 /1.1	Mitigation of air pollution and climate change
SA 1.3	Environment and energy
SA 1.4	Climate change impacts, vulnerability and adaptation
SA 1.5	Water quantity
SA 1.5	Water quality and ecological status
SA 1.5	Water emission
SA 1.6	Marine, coastal and maritime
SA 1.7	Biodiversity data and information
SA 1.7	Biodiversity and ecosystems indicators and assessment
SA 1.7	Environment and agriculture
SA 1.8	Soil
SA 1.8	Land cover
SA 1.8	Land use and spatial planning
SA 1.9	Waste
SA 2.1	Resource-efficient economy and the environment
SA 2.2	Environment and Health
SA 2.3	Forward looking information and scenario's
SA 2.4	State of Environment
SA 3.2/3.3	Environmental Information Systems
SA 3.4	Communication

V zmysle novej NRC štruktúry dôjde v najbližšom období k aktualizácii resp. renominácii členov na národnej úrovni.

Zdroj EEA

Povinnosti NRC

NRC majú povinnosť prispievať k práci EEA a siete Eionet ako sprostredkovateľ medzi európskou a národnou úrovňou, s cieľom zabezpečiť obojsmerné zdieľanie vedomostí a informácií na seminároch, a dennodennou interakciou s EEA. NRC je oficiálnym zástupcom krajiny a inštitúcie pre EEA.

Existuje celý rad všeobecných úloh, ktoré sú platné pre väčšinu NRC:

- prispieť k preskúmaniu a obsahu návrhu správ EEA, vrátane technických správ;
- prispieť k znalosti a informáciám pre zvýšenie hodnoty Správy o stave životného prostredia (SOER) a Stavú životného prostredia (SOE) online;
- aktualizovať informačné listy EEA indikátorov, Prioritné dátové toky a podporovať INSPIRE procesy;
- aktívna účasť na NRC Eionet workshopoch, webinároch a prípadných stretnutiach odborníkov,
- prispieť názormi a pomôcť tak pri zostavovaní Ročných pracovných programov EEA (AWP) popri nasledujúcom Viacročnom pracovnom programe EEA

Členovia Riadiacej rady EEA na zasadnutí v Záhrebe koncom marca 2014 odsúhlasili novú NRC štruktúru, v ktorej bolo vytvorených celkom 24 NRC, sedem z nich vyžaduje ďalšie kroky a rozhodnutia a dve NRC z bývalej štruktúry nie sú v budúcnosti potrebné.

Trendy v populácii európskych netopierov

Počet netopierov sa vo viacerých krajinách Európy zvýšil v období rokov 1993 až 2011 o viac ako 40 percent. K obnove ich populácií prichádza po mnohoročnom období poklesu. S týmto zistením prišla Európska agentúra pre životné prostredie (EEA).

Foto © Hugh Clark/Bat Conservation Trust

Plecotus auricularis

Agentúra publikovala dosiaľ najobsiahlejšiu európsku štúdiu zameranú na vývoj populácií netopierov. Zamerala sa na 16 z celkovo 45 druhov žijúcich na európskom kontinente. Inšpektori počítali zimujúce netopiere na šesť tisíc miestach v celkovo deviatich krajinách vrátane Slovenska. Populácie podľa agentúry narástli v období 1993 – 2010 o 43 percent. Od roku 2003 potom možno konštatovať relatívne stabilizovaný trend, hodnotí štúdia.

Stav na Slovensku zo správy TASR:

„Z našich údajov vychádza, že na Slovensku je väčšina druhov stabilná, u niektorých je aj mierny vzostup,“ hodnotí Martin Ceľuch zo Spoločnosti pre ochranu netopierov na Slovensku (SONS), ktorá sa európskeho výskumu zúčastnila za Slovensko.

Pokles bol podľa Ceľucha na Slovensku zaznamenaný len u niektorých vzácnejších druhov, kde ale nebolo k dispozícii dostatočné množstvo dát. Potvrďuje, že aj u nás sa zvrátil negatívny trend z minulosti. Vysvetľuje to zmenou postoja človeka k tomuto živočíchu, ktorý už nie je taký negatívny, zákazom používania niektorých pesticídov (najmä DDT) a ochranou letných úkrytov a miest, kde netopiere zimujú.

Zdroj EEA, TASR

Hľadanie tichých oblastí v Európe

„Keď premýšľame o zaťažení hlukom, často myslíme na hlasnú hudbu alebo susedovho štekajúceho psa. Avšak, vo väčšine prípadov sú skutočné zdravotné problémy spôsobené dlhodobým vystavením hluku z dopravy na pozemných komunikáciách, železničiach, letiskách či v priemysle. Tiché oblasti sú dôležité, pre-

tože môžu poskytnúť úľavu od hluku a v konečnom dôsledku zlepšiť kvalitu života.“

prof. Hans Bruyninckx, výkonný riaditeľ EEA

Najmenej 110 miliónov ľudí je nepriaznivo ovplyvnených hlukom zo samotných európskych najrušnejších ciest. Ľudia potrebujú uniknúť z tohto znečistenia a mať prístup k pokojným miestam pre prácu, odpočinok a žiť zdravý život. Takéto „tiché oblasti“ by mali byť chránené v rámci právnych predpisov EÚ, ale ako to funguje v praxi?

Tichá oblasť nie je nevyhnutne tiché miesto, ale také, ktoré nie je narušené nežiadúcim či škodlivým zvukom vytvoreným ľudskými činnosťami, (podľa Smernice o environmentálnom hluku z roku 2002). V skutočnosti niektoré druhy hluku, ako je zvuk tečúcej vody alebo vtáčí spev sú väčšinou vnímané ako príjemné. To znamená, že definovanie tichej oblasti nemusí byť možné len meraním decibelov.

Nová správa EEA „Good practice guide on quiet areas“ poskytuje poradenstvo a odporúčania pre orgány, ktoré potrebujú identifikovať a udržať takéto miesta. Správa označila 30. apríl 2014 ako Medzinárodný deň povedomia o hluku.

Rôzne riešenia pre rôzne miesta

Existuje mnoho rôznych interpretácií, čo v praxi „tichá oblasť“ znamená a ako by sa mali takéto miesta zachovať. Je to pochopiteľné – vhodná metóda pre jedno miesto nemusí vyhovovať inému miestu. Správa poskytuje prehľad opatrení o tichých oblastiach v celej Európe.

Foto © Travis Isaacs

Letný ozón na nebezpečnej úrovni v roku 2013

Stav prízemného ozónu prekročil zákonné limity v každom členskom štáte a na mnohých individuálne meraných miestach počas leta 2013, ako informuje výročná správa EEA o tejto škodlivej znečisťujúcej látke. Aj napriek tomu, že hodnoty prekročenia boli vysoké, správa uvádza, že za posledné desaťročia došlo k ich zníženiu.

Znečistenie ozónom výrazne prekročilo EÚ normy pre ochranu zdravia počas leta 2013 a to najmä v júli a začiatkom augusta. Najproblematickejšie oblasti boli Stredomorie a

Alpské regióny. Správa uvádza, že v niektorých krajinách boli až dve pätiny populácie vystavené úrovni presahujúcej limity.

Nedávne vedecké štúdie preukázali, že znečistenie ovzdušia prízemným ozónom je škodlivé aj na veľmi nízkej úrovni. To znamená, že úrovne sú stále príliš vysoké, hoci limity neboli prekročené v tak častých prípadoch, ako v mnohých predchádzajúcich rokoch. Samostatná štúdia zistila, že v roku 2012 boli takmer všetci obyvatelia miest v EÚ vystavení úrovni ozónu, ktoré prevyšovali úroveň stanovenú Svetovou zdravotníckou organizáciou a ktoré sú prísnejšie ako limity EÚ.

Prízemný ozón je „sekundárna znečisťujúca látka“, teda je vytvorený z chemických reakcií medzi inými znečisťujúcimi látkami v ovzduší. Je špecifickým problémom najmä v lete, pretože sa vytvára v teplom počasí. Vysoké koncentrácie ozónu môžu spôsobiť vážne zdravotné problémy, najmä ochorenia dýchacích ciest a kardiovaskulárne problémy, ktoré môžu v niektorých prípadoch viesť až k predčasnému úmrtiu. Taktiež poškodzuje vegetáciu, napríklad poľnohospodárske plodiny.

Kľúčové zistenia:

- ⇒ dlhodobý cieľ pre ochranu ľudského zdravia (t. j. maximálny denný 8-hodinový priemer koncentrácie ozónu 120 µg/m³) bol prekročený aspoň raz vo všetkých členských štátoch a celkovo v 83 percent všetkých reportujúcich staníc. Hoci je počet prekročení stále veľmi vysoký, je to zatiaľ najnižšie percento prekročenia, počnúc rokom 1997, odkedy sa tieto údaje začali predkladať a spracovávať.
- ⇒ dlhodobý cieľ bol prekročený počas viac ako 25 dní naprieč značnou časťou Európy
- ⇒ tzv. „informačný prah“ (t. j. hodinový priemer koncentrácie ozónu 180 µg/m³) bol prekročený v približne 26 percent všetkých prevádzkových staníc, čo je jedno z najnižších percent prekročenia od roku 1997. V severnej Európe nebol informačný prah v priebehu roka 2013 vôbec prekročený.
- ⇒ tzv. „výstražný prah“ (t. j. hodinový priemer koncentrácie ozónu 240 µg/m³) bol prekročený až 27 krát, opäť je to jeden z najnižších zaznamenaných prekročení.

Zdroj EEA

Znečistené ovzdušie naďalej ohrozuje Európu

Podľa posledných zistení je viac ako 90 percent obyvateľov európskych miest vystavených látkam znečisťujúcim ovzdušie, čo vážne ohrozuje ich zdravie. Toto vyplýva zo správy Air

quality in Europe – 2013 report z dielne Európskej environmentálnej agentúry (EEA).

K znečisteniu ovzdušia prispieva najmä doprava, priemysel, poľnohospodárstvo a domácnosti. Aj napriek tomu, že sa v posledných desaťročiach podarilo znížiť produkciu emisií a zredukovali sa niektoré znečisťujúce látky, problém zďaleka nie

Foto © iStockphoto

je vyriešený. Týka sa to najmä dvoch látok - tuhých znečisťujúcich látok a prízemného ozónu, ktoré sú príčinou dýchacích problémov, kardiovaskulárnych chorôb a znižujú dĺžku života.

Nové vedecké zistenia poukazujú na to, že ľudské zdravie môže byť poškodené už nižšími koncentraciami znečisťujúcich látok v ovzduší ako sa pôvodne predpokladalo.

Z pohľadu výskytu PM 2,5 sa Slovensko ocitlo na treťom najhoršom mieste, hneď po Bulharsku a Poľsku. PM 2,5 spôsobuje respiračné problémy a zvyšovanie jeho koncentrácie spôsobuje najmä doprava a vykurovanie tuhým palivom.

Hans Bruyninckx, výkonný riaditeľ EEA, povedal: „Znečistenie ovzdušia spôsobuje poškodenie ľudského zdravia a ekosystémov. Z pohľadu súčasných štandardov, veľká časť populácie nežije v zdravom prostredí. Európa musí byť preto ambiciózná a ísť nad rámec súčasnej legislatívy.“

Komisár pre životné prostredie Janez Potočnik dodal: „Kvalita ovzdušia je hlavným záujmom obyvateľstva a prieskumy ukazujú, že väčšina z nich rozumie vplyvu kvality ovzdušia na zdravie. Z tohto dôvodu žiadajú verejné authority, aby prijali opatrenia na národnej a európskej úrovni a to aj v čase úsporných opatrení. Európska komisia preto bude revidovať politiky týkajúce sa ovzdušia.“

V rozmedzí rokov 2009 – 2011 bolo viac ako 96 percent obyvateľov miest vystavených koncentraciám tuhých znečisťujúcich častíc a viac ako 98 percent prízemnému ozónu nad hodnoty odporúčané Svetovou zdravotníckou organizáciou.

Ukazuje sa, že znečistené ovzdušie nie je len problémom miest ale aj vidieckych oblastí. Národné rozdiely v rámci Európy sú prezentované sériou informačných listov dopĺňujúcich hlavné zistenia.

Európa má v znižovaní produkcie niektorých emisií aj niekoľko úspešných príkladov. Napríklad za posledných desať rokov sa znížili emisie oxidu siričitého pochádzajúce z elektrární, priemyslu a dopravy. Okrem toho, po zistení vplyvu olava

na neurologický vývoj ľudí, sa olovnatý benzín postupne prestal používať.

Eutrofizácia

Okrem zdravotných ťažkostí, správa tiež poukazuje na environmentálne problémy ako je eutrofizácia (nadmerné obohacovanie vody živinami, najmä zlúčeninami dusíka), ktorá poškodzuje ekosystémy a ohrozuje biodiverzitu.

Emisie niektorých dusíkatých znečisťujúcich látok sa znížili, napr. emisie oxidu dusíka a amoniaku klesli z 27 percent na sedem percent od roku 2002 a to aj napriek tomu, že osem členských štátov produkciu emisií neznížilo ani rok po uplynutí lehoty na dodržanie stanovenej stropov.

Správa Air quality in Europe – 2013 report je príspevkom EEA k prehľadu politik Európskej komisie týkajúcich sa kvality ovzdušia a k Európskemu roku ovzdušia.

Zdroj EEA

Výborná kvalita vody na kúpanie vo väčšine európskych miest

Voda na plážach, v riekach a jazerách Európy mala vo všeobecnosti v roku 2013 vysokú kvalitu, pričom viac ako 95 percent týchto lokalít spĺňalo minimálne požiadavky. Ako vyplýva z údajov, pobrežná voda vykazovala o niečo lepšie výsledky ako vnútrozemské vody na kúpanie.

Všetky lokality na kúpanie na Cypre a v Luxembursku sa považovali za „výborné“. Za týmito krajinami nasledovala Malta (99 percent výborná), Chorvátsko (95 percent) a Grécko (93 percent). Na opačnom konci stupnice sa nachádzali členské štáty Európskej únie s najvyšším podielom lokalít s označením „nevyhovujúce“, a to Estónsko (šesť percent), Holandsko (päť percent), Belgicko (štyri percentá), Francúzsko (tri percentá), Španielsko (tri percentá) a Írsko (tri percentá).

Vo výročnej správe o kvalite vody na kúpanie, ktorú vypracovala Európska environmentálna agentúra (EEA), sa sleduje kvalita vody v 22 000 lokalitách na kúpanie v EÚ, vo Švajčiarsku a po prvýkrát v Albánsku. Spolu so správou EEA uverejnila interaktívnu mapu, na ktorej sa zobrazujú výsledky každej lokality na kúpanie v roku 2013.

Komisár pre životné prostredie Janez Potočnik uviedol: „Je dobré, že kvalita európskych vôd na kúpanie je naďalej na vysokej úrovni. Ale nemôžeme si dovoliť zaspáť na vavrínoch, pokiaľ ide o taký cenný zdroj, ako je voda. Naďalej musíme zabezpečovať, aby naša voda na kúpanie a pitná voda, ako aj naše vodné ekosystémy boli plne chránené.“

Hans Bruyninckx, výkonný riaditeľ EEA uviedol: „Európske vody na kúpanie sa za posledné dve desaťročia zlepšili – už sa do vodných útvarov

nevypúšťajú také veľké množstvá odpadových vôd. Problém v súčasnosti predstavujú krátkodobé znečistenia počas silných zrážok a záplav. Tieto môžu preplniť kanalizačné systémy a vyplaviť fekálne baktérie z poľnohospodárskej pôdy do riek a morí.“

Miestne orgány monitorujú vzorky na miestnych plážach, robia odber vzoriek na jar a počas celej letnej sezóny. Voda na kúpanie sa môže hodnotiť ako výborná, dobrá, dostatočná alebo nevyhovujúca. Hodnotí sa úroveň dvoch typov baktérií, ktoré naznačujú znečistenie z odpadových vôd alebo hospodárskych zvierat. Tieto baktérie môžu spôsobiť ochorenie (vracanie a hnačku), ak sa prehltnú.

Pri hodnotení vôd na kúpanie sa neposudzujú odpad, znečistenie a iné aspekty ohrozujúce prirodzené prostredie. Zatiaľ, čo väčšina lokalít na kúpanie je dostatočne čistá na ochranu ľudského zdravia, mnohé ekosystémy európskych vodných útvarov sú v znepokojujúcom stave. Je to badať, pokiaľ ide o európske moria – v nedávnom hodnotení sa zistilo, že európske morské ekosystémy sú ohrozené zmenou klímy, znečistením, nadmerným rybolovom a acidifikáciou. Mnohé tieto tlaky sa budú zvyšovať.

Voda na kúpanie: kľúčové zistenia

- ⇒ Zatiaľ čo viac ako 95 percent lokalít na kúpanie spĺňalo minimálne požiadavky, 83 percent spĺňalo prísnejšie požiadavky na úrovni hodnotenia výborné. Iba dve percentá sú nevyhovujúce.
- ⇒ Podiel lokalít spĺňajúcich minimálne požiadavky v roku 2013, bol približne rovnaký ako v roku 2012. Podiel výborných lokalít sa však zvýšil zo 79 percent v roku 2012 na 83 percent v roku 2013.
- ⇒ V prípade pobrežných pláží, bola kvalita vody o niečo lepšia, keď bolo 85 percent lokalít klasifikovaných ako výborné. Všetky pobrežné pláže v Slovinsku a na Cypre boli klasifikované ako výborné.

Foto © Ivo Pervan, Hrvatska turistička zajednica (Croatian National Tourist Board)

- ⇒ Vo vnútrozemí bola kvalita vody na kúpanie o niečo nižšia ako priemer. Luxembursko bolo jedinou krajinou, ktorá získala hodnotenie výborné pre všetky lokality na kúpanie, pričom Dánsko bolo tesne za ním s 94 percent lokalít hodnotených ako výborné. Nemecko dosiahlo výbornú kvalitu v 92 percent zo svojich takmer 2 000 lokalít na kúpanie.

Zdroj EEA

Zelená infraštruktúra a ekosystémové služby

8. apríla 2014 sa v priestoroch Slovenskej lesnickej a drevárskej knižnice pri Technickej Univerzite vo Zvolene uskutočnila diskusia venovaná problematike ekosystémových služieb a zelenej infraštruktúry. Organizátormi stretnutia boli Združenie Slatinka a Fakulta ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene (FEE TU).

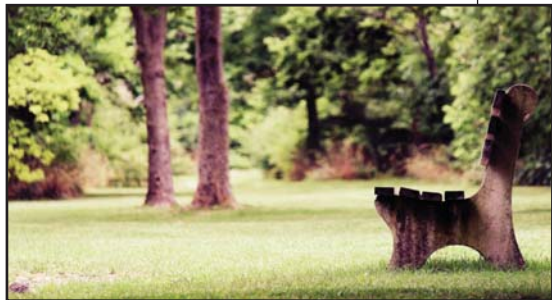

Foto archívu Združenia Slatinka

Cieľom diskusie bolo priblížiť účastníkom koncept ekosystémových služieb a zelenej infraštruktúry ako termínov, ktoré sa stále viac objavujú v súvislosti s ochranou prírody a krajiny, lesným hospodárstvom, ale aj urbanizovaným prostredím.

Podujatie prilákalo približne štyri desiatky účastníkov najmä z radov študentov a zamestnancov TU vo Zvolene, Ministerstva životného prostredia, Štátnej ochrany prírody, Slovenskej agentúry životného prostredia či Národného lesníckeho centra.

V rámci programu odzneli štyri prezentácie. Prvý vystúpil doc. Ing. Branislav Olah, PhD. (FEE TU), ktorý pôsobil štyri roky ako vyslaný národný expert pre analýzu využitia krajiny v Európskej environmentálnej agentúre v Kodani. Počas svojho pobytu sa aktívne zapojil do prípravy procesu mapovania ekosystémov a ekosystémových služieb (MAES, aktivita 5), ako aj návrhu identifikácie zelenej infraštruktúry (aktivita 6b) nevyhnutných pre dosiahnutie cieľa 2 Európskej stratégie pre ochranu biodiverzity. Vo svojej prednáške predstavil teoretické východiská konceptu ekosystémových služieb, ako aj medzinárodné dokumenty, ktoré sa o ne opierajú. V druhej časti svojho príspevku sa venoval problematike zelenej infraštruktúry, jej previazanosti na ekosystémové služby a prístupy k jej identifikácii na krajinnej a lokálnej úrovni. (viac info: <http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/>).

Prednáška Ing. Atillu Tótha z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre predstavila účastníkom praktické aplikácie zelene v mestskom prostredí na príkladoch z európskych miest. Podnetné boli najmä premeny bývalých priemyselných plôch (brownfields) na parky so zachovaním pôvodných technických prvkov či tvorba vertikálnych zelených záhrad.

Ing. Martina Pavlíková informovala o projekte

„Divočina v meste“, ktorý realizuje Združenie Slatinka v partnerstve s Mestom Zvolen na modelovej lokalite Lanice vo Zvolene. Jeho cieľom je ochrana a vytvorenie mechanizmov pre udržateľné využívanie plochy zelene v mestskom prostredí, rozvinutím jej rekreačnej funkcie a zároveň s akceptovaním funkcií pre zachovanie biodiverzity, pozitívneho vplyvu na vodný režim a mikroklimu. (viac info: <http://www.slatinka.sk/projekty/prirodne-lokality-v-meste/mestsky-park-lanice/>)

Posledná prezentácia bola venovaná projektu hodnotenia ekosystémových služieb v Národnom parku Muránska planina, ktorý prezentoval RNDr. Radoslav Považan za Občianske združenie Pronatur – Inštitút pre ekosystémové služby a geoinformatiku. Cieľom projektu je zhodnotiť ekosystémovú službu – trvaloudržateľný turizmus v chránenom území v spolupráci so Správou NP Muránska planina a miestnymi autoritami. Projekt priamo nadväzuje na závery projektu Európska charta pre trvalo udržateľný turizmus, v rámci ktorého boli identifikované ťažiskové problémy územia a jedným z nich je aj nedostatok nástrojov na správnu komunikáciu a interpretáciu turizmu v území. (viac info: <http://www.ozpronatur.sk/projekty/npmp/>)

V diskusii, ktorá nasledovala po prednáškovom bloku, sa účastníci zaujímali o koncept ekosystémových služieb, metódy ich hodnotenia či oceňovania a odzneli aj praktické postrehy o fungovaní zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí. Stretnutie vo Zvolene potvrdilo, že ekosystémové služby a zelená infraštruktúra sú nielen témy, o ktoré má verejný záujem, ale majú aj reálny potenciál pomôcť pri praktickej ochrane prírody a životného prostredia.

doc. Ing. Branislav Olah, PhD., FEE TU

Reporting aktuálnych informácií o pôde vo vzťahu k JRC a EEA

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy vytvára a spravuje údajovú bázu dát z Čiastkového monitorovacieho systému - Pôda (ČMS-Pôda), ktorý predstavuje databázu najaktuálnejších údajov o pôdach Slovenska. Informácie o pôdnych vlastnostiach z pôdnych sond sa uchovávajú v databázovom užívateľskom programe MS ACCESS. Tento systém okrem iného umožňuje vytváranie a udržiavanie dát o pôdnych sondách a ich prípravu pre ďalšie spracovanie prostredníctvom špecializovaných programov (štatistické programy, tabuľkové procesory a iné databázy). Údaje o polohe umožňujú prepojenie

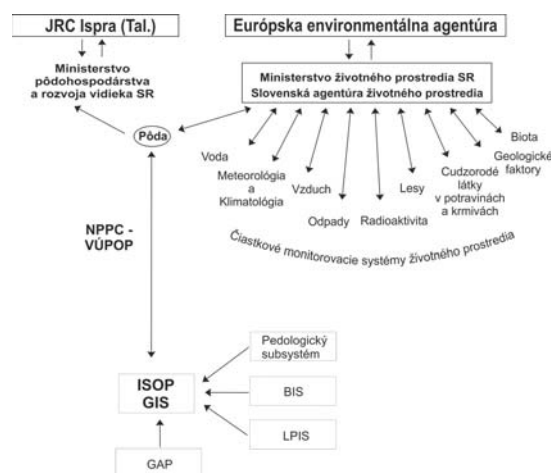
na geografické informačné systémy, a tým sa otvára miesto pre ďalšie priestorové analýzy. Užívateľské prostredie databázy umožňuje okrem iného vkladať a prezeranie údajov, výber i tlač údajov a prehľad uložených údajov o sondách.

Databáza ČMS-Pôda prešla nedávno kompletnou reštrukturalizáciou v rámci projektu „Prepojenie ČMS – Pôda (Monitoring pôd SR) s Informačným systémom environmentálnych záťaží (ISEZ)“ v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP) v Banskej Bystrici. Išlo o obsahovú harmonizáciu databázy, prebudovanie pôvodnej štruktúry databázy na geodatabázu a presunutie na platformu ORACLE. Zároveň sa vybudovalo aj sieťové rozhranie databázy pre napĺňanie nových dát, ale hlavne funkčné služby pre publikovanie priestorových informácií monitoringu pôd, ktoré sú v súlade s OGC – WMS a WFS špecifikáciou. V projekte boli zadefinované štandardy poskytovaných údajových štruktúr nielen na úrovni požadovaných položiek (napr. poloha monitorovacej lokality, zoznam meraných kontaminantov, namerané hodnoty atď.), ale aj na úrovni celkovej štruktúry XML dokumentu slúžiaceho na výmenu údajov a XSD dokumentu pre validáciu dohodnutých štruktúr.

Pre verejných sú publikované priestorové a atribútové údaje monitoringu ČMS-Pôda dostupné cez enviroportal na stránke ISEZ (<http://envirozataze.enviroportal.sk/>, <http://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/> alebo cez sieťové služby).

K postupnej implementácii národných informačných monitorovacích systémov dochádza aj v rámci riešenia medzinárodných, najmä európskych projektov s participáciou členských krajín EÚ. V súčasnosti prebieha intenzívna spolupráca s JRC (Joint Research Centre) v Ispre (Tal.) vo vzťahu k pôde a tvorbe relevantných výstupov v rámci EÚ. Boli spracované mapové výstupy erózie pôdy a plošnej distribúcie pôdnej organickej hmoty (VÚPOP Bratislava), ako aj kontaminované lokality

Tok informácií

v rámci SR (SAŽP Banská Bystrica). Posledné jednanie v rámci EIONET-u sa uskutočnilo 23. mája 2014 v Ispre (Tal.), kde boli vytyčené ďalšie pracovné aktivity pri tvorbe nových relevantných výstupov pôdneho pokryvu Slovenska na najbližšie obdobie. Jedná sa hlavne o urbánne pôdy a peri-urbánne oblasti v rámci hodnotenia neobnoviteľných prírodných zdrojov. Doteraz už boli za SR spracované podklady k mapovým výstupom v rámci EÚ (už publikované): pôdna organická hmota, pôdna erózia a kontaminované lokality.

Okrem toku informácií v rámci rezortov MPRV SR a MŽP SR, informácie po vstupe SR do spoločenstva EÚ získavajú nadnárodný charakter s potrebou ich postupnej kompatibility. Predovšetkým je to reporting informácií monitoringu životného prostredia SR vo vzťahu k EEA (Európska environmentálna agentúra) so sídlom v Kodani (Dánsko).

Monitoring životného prostredia a teda aj pôd sa tak stáva prostriedkom pre riadenie ochrany pôdy a využívania krajiny v celoeurópskom priestore.

prof. Jozef Kobza, CSc., NRC SOIL

Pôsobenie zástupcu SAŽP v Európskej environmentálnej agentúre

Na jar 2013 bola distribuovaná výzva Európskej environmentálnej agentúry (EEA) na 11 pozícií pre vyslaných národných expertov, ktoré sú otvorené za účelom výmeny poznatkov medzi Európskou komisiou (EK) a členskými štátmi a na podporu dosahovania cieľov politik EÚ. Keďže som spíňal požiadavky stanovené pre toto výberové konanie (tematická oblasť, dĺžka praxe, cudzí jazyk), prihlásil som sa do pozície projektového manažéra v oblasti hodnotenia ekosystémov.

Foto Rastislav Staník, EEA

Po absolvovaní pracovného pohovoru s generálnou riaditeľkou EEA a riaditeľom relevantnej sekcie prostredníctvom internetu, som bol na základe akceptácie oboch strán prijatý do tejto pozície. V septembri 2013 som nastúpil ako projektový manažér pre hodnotenie ekosystémov, v pracovnom programe Prírodné systémy a zraniteľnosť (Natural systems and vulnerability).

V pracovnej skupine programu Prírodné systémy a zraniteľnosť spolupracujem na projektoch, ktoré podporujú výstupy prvej strategickej oblasti Viacročného pracovného programu EEA 2014-2018, konkrétne projektovej skupiny „1.8 Urban, land use and soil“, ktorej cieľom je podporovať a poskytovať informácie pre tvorbu a implementáciu politik týkajúcich sa urbánnych systémov, pôdy a využitia zeme prostredníctvom poskytovania dát, informácií/indikátorov a hodnotení.

Čo sa týka jednotlivých projektov, v rámci projektu Integrovannej dátovej platformy poskytujem technickú spoluprácu pri tvorbe tematickej priestorovej databázy a pri funkčnom využití aplikácie na podporu rozhodovacích procesov s názvom Quickscan. Tento projekt má podporovať a poskytovať informácie pre implementáciu cieľov prierezových politik, ako napríklad integrovaný urbánny monitoring a posudzovanie, stály a udržateľný prístup k využitiu zeme na základe cieľov jej využívania, jej efektívne využívanie vrátane monitoringu záberu zeme. Zároveň má poskytovať vstupy pre európsky biofyzický podklad, zelenú infraštruktúru a ekosystémové účtovníctvo a podporovať implementáciu Rámcovej smernice o vode a Rámcovej smernice o morskej stratégii.

V rámci projektu Efektívnosť využívania zdrojov s väzbou na pôdu a územie, podporujem tvorbu pracovného dokumentu o opätovnom využití územia (land recycling), budem mať na starosti aktualizáciu indikátora využitia zeme (CSI 014/LSI 001) v roku 2015 a asistenciu pri údržbe dátového centra využitia zeme. Tento projekt má prispieť k úsiliu o neutrálnu degradáciu zeme a vytvorí systém na meranie a sledovanie stavu a vývoja aspektov spojených s ňou, s cieľom zvýšenia povedomia o potrebe stáleho a udržateľného prístupu k využitiu zeme v EÚ. Tiež vytvorí prístup pre integrované posudzovanie zeme založené na koncepte jej multifunkcionality, zodpovedajúci cieľom politiky jej využívania.

Projekt Urbánne systémy a teritoriálne analýzy má za cieľ asistovať EK a členským krajinám pri implementácii politiky teritoriálnej kohézie, zlepšovať monitoring teritoriálnych trendov, šíriť povedomie o zelenej infraštruktúre v hlavných oblastiach kohéznej a regionálnej politiky, adaptácie a zmiernovania následkov klimatických zmien a politik využívania zeme v urbánnej dimenzii a tiež vyvíjať metódy integrovaného posudzovania a poskytovať informácie o interakciách so sektormi ako napr. turiz-

Foto Rastislav Staník, EEA

mus. V tomto projekte podporujem tvorbu indikátorov a typológie pre urbánne oblasti a tiež dodávam vstupy v iniciačnej fáze projektu týkajúceho sa environmentálnych vplyvov turizmu.

V projekte Mapovanie a hodnotenie ekosystémov prispievam k štúdiu o Zelenej infraštruktúre podporou tvorby indikátora EEA pre fragmentáciu krajiny. Cieľom tohto projektu je poskytnúť pan-európske údaje a metodológiu ako podporu členským štátom, podľa potreby, pre národné hodnotenie ekosystémov a tiež podpora zelenej infraštruktúry v hlavných oblastiach kohéznej a regionálnej politiky, na základe a ako pokračovanie Oznámenia EK: Zelená infraštruktúra – Zveľadovanie prírodného kapitálu Európy (COM/2013/0249).

Úlohou EEA je podporovať udržateľný rozvoj a pomáhať dosahovať výrazné zlepšenie životného prostredia v Európe prostredníctvom poskytovania relevantných, spoľahlivých, cieľných a včasných informácií tvorcom politik a verejnosti. Je miestom, kde prebieha analýza, hodnotenie a poskytovanie informácií o ŽP, tvorí prechod medzi vedou a oblasťou tvorby politik. To všetko samozrejme v kooperácii s členskými a spolupracujúcimi štátmi a ďalšími členmi medzinárodnej spolupráce. Pracovné oblasti sú úzko prepojené s európskymi environmentálnymi a sektorálnymi politikami (Európa 2020, 7. Environmentálny akčný plán, Stratégia EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020, EÚ stratégia pre adaptáciu na zmenu klímy a ďalšie).

Pracovné prostredie v EEA je multinacionálne, je založené na tímovej práci, spolupráci s členskými krajinami, odbornými inštitúciami, organizáciami a individuálnymi špecialistami, s cieľom efektívne a autoritatívne poskytovať spoľahlivé informácie o životnom prostredí Európy so zameraním na potreby klientov.

Ing. Rastislav Staník, SNE EEA

Mítingy, na ktorých participovali členovia NRC

- * 4. – 6.3.2014
NFP míting, Kodaň
- * 17. 3. 2014
webinár k efektívnemu využívaniu zdrojov a cirkulárnej ekonomike
- * 25. – 26. 3. 2014
zasadnutie Riadiacej rady EEA, Záhreb
- * 27. – 28. 3. 2014
COPERT 4 – workshop k softvérovému modelu inventáru emisií z cestnej dopravy, Kodaň
- * 25. 4. 2014
webinár k SENSE 3
- * 29. – 30. 4. 2014
NRC míting k povrchu krajiny Land Cover, Kodaň
- * 13. – 14. 5. 2014
NRC míting k emisiám do ovzdušia, Ghent
- * 19. 5. 2014
webinár k Nórskej platforme o stave životného prostredia
- * 21. 5. 2014
webinár k NFP/Eionet tréningom
- * 21. – 23. 5. 2014
NRC míting k pôde, Ispra
- * 2. – 3. 6. 2014
NRC Stav životného prostredia, Kodaň
- * 3. 6. 2014
NRC Komunikácia, Kodaň
- * 2. – 4. 6. 2014
NFP míting, Kodaň

Chcete sa niečo opýtať EEA? Napište na EEA, fórum pre verejnosť: <http://community.eea.europa.eu>
Viac informácií na: nfpsk@sazp.sk

KONTAKT:

Mgr. Katarína Kosková
Slovenská agentúra životného prostredia
Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica
E-mail: katarina.koskova@sazp.sk
Tel.: +421 48 437 41 84

EEA na Zelenom svete 2014

Európska environmentálna agentúra sa aj tento rok rozhodla podporiť 19. ročník medzinárodnej súťaže výtvarnej tvorivosti detí a mládeže ZELENÝ SVET 2014. Tohtoročná téma súťaže bola **M(I)ESTO PRE ĽUDÍ**. Hovorí o mestách, obciach a miestach, ktoré sú verejnými priestormi, kde sa ľudia stretávajú, pracujú, študujú či relaxujú. Každý z nás má v nich vyčlenené svoje obľúbené miesto. To, čo pre nás znamená, aké pocity v nás vyvoláva, príbehy, ktoré sme v nich zažili a prečo je pre nás výnimočné. Vzťah k takémuto m(i)estu mohli súťažiaci vyjadriť štetcom, ceruzkou, uhlikom alebo fotoaparátom. Odborná porota sa rozhodla udeliť špeciálnu Cenu Európskej environmentálnej agentúry kolekcií prác malých autorov – škôlkarov (Juraj Müller, Paulína

Mikulášová, Tomáš Čičerín, Michaela Uričková). Malí výtvarníci z 1. súkromnej materskej školy Martin spolu so svojimi pedagógmi prihlásili do súťaže kolekciu prác na tému **Miesta, ktoré mám rád/a**.

Pedagógom želáme veľa tvorivých podnetov vo vedení mladej generácie a autorom radosť z tvorby.

Katarína Kosková, NFP SK

Udeľovanie ceny víťaznému kolektívu (foto SAŽP)

Ocenené práce (foto SAŽP)

Životné prostredie cez fotoobjektív

Európska environmentálna agentúra (EEA) vyhlásila fotografickú súťaž na tému **JA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**. Súťaže sa môžu zúčastniť amatérski a profesionálni fotografi. Jej úlohou je zachytiť svoj vzťah k životnému prostrediu.

Víťaz súťaže získa 2000 €, druhá a tretia cena bude odmenená 1500/1000 €. Tak tiež bude udelená cena (500 €) fotografovi vo veku 18 až 24 rokov a víťazovi verejného hlasovania.

Účasťou na súťaži dáva fotograf automaticky súhlas na použitie prihlásených snímok v publikáciách EEA.

Súťaž je pre záujemcov otvorená do 30. septembra 2014.

Viac informácií o súťaži: <http://www.eea.europa.eu/highlights/2018environment-me2019-photo-competition-open>

Zdroj EEA

Foto © Marcel Hol

Voľné pracovné pozície

Európska environmentálna agentúra zahájila 20. 5. 2014 výzvu na nominácie národných expertov.

Tí pracujú ako projektoví manažéri v rámci EEA a podieľajú sa na implementácii pracovného programu EEA. Navrhnuté profily sú určené na zabezpečenie kontinuity v niektorých kľúčových oblastiach EEA.

Výzvy sú otvorené pre tieto profily:

1. National Expert for Agriculture and Agro-ecosystems
2. National Expert for Copernicus atmosphere and climate change services
3. National Expert for Climate Change Impacts and Vulnerability – Natural Hazards
4. National Expert for Eionet support
5. National Expert for Strategic foresight and transitions
6. National Expert for Waste in circular economy

V prípade záujmu, môžete svoje návrhy kandidátov vrátať CV zasielať na nfpsk@sazp.sk do 25. 7. 2014

Bližšie informácie k jednotlivým profilom nájdete na <http://forum.eionet.europa.eu/>

Užitočné linky:

- stránka EEA
<http://www.eea.europa.eu/>
- stránka SAŽP
<http://www.sazp.sk>
- Eionet
<http://www.eionet.europa.eu/>
- Odoberanie EEA publikácií
eea-subscriptions.eu/subscribe
- Európske tematické centrá
<http://www.eionet.europa.eu/topics>
- EEA fórum pre verejnosť
<http://community.eea.europa.eu/>
- Produkty EEA
<http://www.eea.europa.eu/sk/products>
- Publikácie EEA
<http://www.eea.europa.eu/sk/publications>